

Rotterdam Circusstad

Advies: positief, binnen budget

- ▶ Geadviseerd subsidiebedrag: € 298.900,-
- ▶ Gevraagd subsidiebedrag: € 365.000,-

Samenvatting van de aanvraag

“In Rotterdam Circusstad bouwen we samen aan hét festival voor hedendaags circus in Nederland. Op Circusstad Festival presenteren we hoogwaardige voorstellingen en vernieuwend werk uit de gehele wereld aan het grote publiek.

Voor Circusstad loopt jong én oud uit om te genieten van voorstellingen met een grote zeggingskracht: soms beeldend en poëtisch, dan weer spectaculair en virtuoos, en vaak met de lach als breekpunt voor de nagelbijtende spanning. We strijken neer in alle wijken van de stad zodat iedereen kan meegenieten. En wie eenmaal is gegrepen, wil vaak zélf aan de slag in de vele workshops, participatie- of co-creatie projecten.

ONZE MISSIE: ROTTERDAM CIRCUSSTAD DEELT DE MAGIE VAN HEDENDAAGS CIRCUS MET HET BREDE PUBLIEK

Vanuit de overtuiging dat hedendaags circus mensen kan verwonderen, verrijken en verbinden, wil Rotterdam Circusstad de kunstvorm tot bloei brengen en een zo divers mogelijk publiek inspireren. Circusstad Festival is een belangrijk vliegwiel voor de ontwikkeling van de discipline.

In dat kader willen wij:

- *het genre circus als innovatieve exponent van de podiumkunsten tot bloei brengen;*
- *de diversiteit en omvang van het publiek voor de kunst vergroten;*
- *het sociale gezicht van circus benutten voor zelfexpressie en maatschappelijke impact;*
- *jong talent en nieuwe makers helpen zich professioneel te ontwikkelen;*
- *Rotterdam als levendige internationale circusstad profileren in stad en (buiten-)land.*

De laatste jaren is het festival sterk gegroeid en konden we experimenteren met nieuwe vormen waarmee we een nieuw publiek aanspreken. Zo vergroot Circusstad Gala de bekendheid en aantrekkingskracht bij het grote (inter)nationale publiek, en met inspirerende wijkprojecten weten we tot in de haarvaten van de stad mensen te ráken.

Om de meerwaarde van het festival voor stad, bewoners en discipline optimaal te verzilveren, zetten we in op drie strategische ontwikkelingslijnen:

INNOVATIE / VERWONDERING - Met een internationaal State of the Art programma verwonderen we het publiek. We ontwikkelen vernieuwende projecten, waarbij artistieke innovatie en publieksontwikkeling hand in hand gaan. Zo dragen we bij aan een volwassen imago van circus als inclusieve kunstvorm voor iedereen.

INCLUSIE / VERBINDING - Een inclusief en sociaal festival Circusstad Festival is toegankelijk, gastvrij en inclusief: een festival waar nieuwe toeschouwers hun belangstelling voor cultuur ontdekken. We betrekken alle Rotterdammers en geven nieuwe groepen makers een stem.

INTERCONNECTIVITEIT / VERRIJKING - We werken samen met organisaties uit de wereld van theaters, gezelschappen, opleidingen, jeugd en welzijn aan een sterk cultureel ecosysteem voor hedendaags circus. We bouwen aan sterke ketens van talentontwikkeling, en publieksoptocht en zijn een springplank voor nieuwe makers en beoefenaars. De bedrijfsvoering is erop gericht met zo weinig mogelijk middelen, zo veel mogelijk impact te genereren. Het budget voor de komende jaren bedraagt gemiddeld € 989.331,-. We doen daarbij recht aan de codes en zijn voorbeeldstellend op het gebied van fair practice en inclusie.

De ambitie is om jaarlijks 32.500 tot 35.000 bezoekers te trekken en we verwachten een stevige groei aan eigen inkomsten te realiseren. Daarnaast is de gemeente Rotterdam onmisbaar. Wij vragen de gemeente Rotterdam om om een bijdrage van € 365.000,- per jaar.”

Artistieke en inhoudelijke kwaliteit

De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als goed. Rotterdam Circusstad is een vaste waarde in de stad Rotterdam waar circus leeft, met de circusopleiding van Codarts en veel circusmakers die zich hier vestigen, mede dankzij de aanwezigheid van het festival. De aanvrager ziet voor zichzelf een rol in het opbouwen van een gezond klimaat voor de discipline, met naast de programmering onder meer het opzetten van het talentontwikkelingsprogramma Circunstruction, aandacht voor fair practice en een scala aan samenwerkingen in het podiumkunstenveld en met andere domeinen. In de uitwerking wordt het vakmanschap zichtbaar: daarbij wordt goed nagedacht over de stap van circus naar het theater, kruisbestuivingen met disciplines als dans, muziek en beeldende kunst, co-creatie en verdieping van het werk, bijvoorbeeld door een aantal onderdelen om het jaar te organiseren.

De zeggingskracht van het programma is geborgd doordat de organisatie goed op de hoogte is van (inter)nationale ontwikkelingen, trends, technieken, vormen en dramaturgieën in het hedendaags circusaanbod. Rotterdam Circusstad schrijft treffend: ‘In het hedendaagse circus zien we een magie die iedereen kan verwonderen, ongeacht leeftijd, culturele of maatschappelijke achtergrond. Die magie zit hem in het buitengewone, het onverwachte, soms het schijnbaar onmogelijke, maar ook in het persoonlijke karakter. Circus houdt de toeschouwer als het ware een spiegel voor waarin je ziet waar een mens toe in staat is als hij zijn dromen volgt. Verspreid over de stad binnen en buiten vindt Circusstad aansluiting om ‘circus’ podium te geven; vele partners en pleinen zijn hun domein.’ De organisatie brengt alle aspecten van de circusdiscipline bij elkaar, biedt veel plaats aan Rotterdamse makers, ook via coproducties, en zoekt op veel verschillende manieren de connectie met het publiek.

Circus is een internationale discipline, en van daaruit is de Dutch Circus Showcase voor het Nederlandse veld een goed initiatief voor internationalisering, waar makers zich presenteren aan internationale programmeurs en zo hun werkveld kunnen uitbreiden.

Waarde voor de stad, de bewoner en de discipline

De commissie beoordeelt de waarde voor de stad, haar bewoners en de discipline als goed. Met de ontwikkelingslijnen Verwonderen, Verbinden en Verrijken pakt Rotterdam Circusstad de rol als ondersteuner van het Rotterdamse circusecosysteem gestructureerd aan, met oog voor professionals, amateurbeoefenaars en publiek.

De interconnectiviteit strekt zich uit in de stad en daarbuiten, met vele locatiepartners en coproductanten. Met de ontwikkeling van de Stadsparade en wijkprojecten en nieuwe samenwerkingen met Theater Babel en Skateland, zoekt de aanvrager ook steeds meer verbinding met maatschappelijke organisaties, zoals Humanitas, Cultuur Concreet, scholen en vluchtelingenwerk. De soft skills die circus met zich meebrengt als vertrouwen, samenwerken en ruimte maken voor de ander, zijn in deze contexten van grote waarde. Wel mist de commissie een toelichting hoe deze samenwerkingen concreet vorm krijgen: wie is *leading* en welke vraag ligt ten grondslag aan de samenwerking, is er sprake van gelijkwaardigheid en hoe worden de lasten gedeeld?

Rotterdam Circusstad is een innovatieve wegbereider voor het circusveld in Nederland. De organisatie promoot in de samenwerkingen fair practice. Ook voor de amateurkunst wordt een professionalisering bepleit met een pilot voor een nationaal akkoord amateurkunsten. De aanvrager laat met een veelheid aan vormen zien dat circus bij uitstek geschikt is voor laagdrempelige publieksparticipatie voor alle leeftijden, wat kan bijdragen aan ontwikkelingen op dit vlak in andere disciplines.

Circus is, in de woorden van de aanvraag “van oudsher superdivers”. Met de vele onderdelen van het festival, die ook op heel uiteenlopende locaties georganiseerd worden, bereikt Rotterdam Circusstad veel verschillende doelgroepen en werkt het actief aan diversiteit en inclusiviteit. Met co-creatie en coproducties verbreedt het festival het aanbod, waarmee het aantrekkelijk is voor een breder publiek. Er is aanbod waarbij audiodescriptie wordt geboden. Met kenmerkende elementen als de Stadsparade, circusroutes langs scholen en verzorgingshuizen en de wijkprojecten wordt ook de doelgroep licht bereikt en is er spreiding over alle wijken van Rotterdam. De aanvrager beschrijft in de marketingplannen beknopt hoe elke doelgroep met activiteiten en uitingen wordt uitgenodigd.

Zakelijke kwaliteit

De commissie beoordeelt de zakelijke kwaliteit als voldoende. De commissie plaatst kanttekeningen bij de manier waarop de inrichting van de organisatie wordt voorgesteld. Deze bestaat volgens het meegeleverde formulier Bedrijfsvoering uit zzp'ers, maar volgens de meegeleverde meerjarenbegroting bevinden zich hieronder ook werknemers met tijdelijke contracten. Dat schept onduidelijkheid.

In totaal wordt de organisatie gerund door 3 fte en een team van zzp'ers. Dat is een smalle basis, die risico's met zich meebrengt: blijven deze krachten beschikbaar en voldoende

betrokken bij Rotterdam Circusstad? Het streven is het hele jaar aandacht te geven aan circus, maar in de plannen wordt niet voldoende uitgelegd hoe de workload over het jaar verdeeld wordt.

Uit de aanvraag blijkt wel dat Rotterdam Circusstad zich inspant om de organisatorische continuïteit te ondervangen met veel aandacht voor de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit & Inclusie. Zo wordt er betaald volgens de cao Toneel en Dans, is een gedragscode opgesteld, worden evaluaties gehouden, urenregistratie gevraagd en extra begeleiding geboden aan junior medewerkers – hoewel niet duidelijk wordt hoe en door wie deze begeleiding wordt georganiseerd. Al met al is gekozen voor een organisatievorm die van de artistieke en zakelijke leiding niet alleen een duidelijke visie vraagt, maar ook expliciete zorg voor samenhang in het geheel. Met elk 0,55 fte is dat een zware taak.

Rotterdam Circusstad toont aan dat het publieksbereik en de publieksinkomsten stijgen. Met een bescheiden prijsstijging en het verhogen van de bezetting bij voorstellingen in de theaterzaal verwacht de organisatie hogere publieksinkomsten. In de financiële bedrijfsvoering vallen twee zaken op. Ten eerste veronderstelt de begroting een forse stijging van de locatiekosten van € 137.000,- naar € 212.000,-. In de toelichting wordt aangegeven dat de kosten stijgen door inflatie. Dat verklaart echter niet waarom deze kosten ruim anderhalf keer zo hoog worden.

Ten tweede ligt het aandeel niet-betalende bezoekers ook vanaf 2025 nog twee keer zo hoog als het aantal betalende: van de verwachte 32.500 tot 35.000 bezoekers is de ambitie te groeien naar 10.000 betalende. Groei is goed, maar de ambitie ligt niet heel hoog.

Ondanks de geraamde stijging van het aantal betalende bezoekers, verwacht de aanvrager dat de eigen inkomsten licht dalen, met name vanwege wegvallende private fondsen en lagere sponsorinkomsten. Omdat de lasten wel fors stijgen, verzoekt de stichting om een hogere subsidiebijdrage om tot een dekkende begroting te komen. Het subsidieaandeel in de verder redelijk stabiele financieringsmix stijgt daardoor verder, naar 62 procent. Mede door de groei van het aantal bezoekers en de goede financiële positie is er voldoende vertrouwen in een gezonde financiële bedrijfsvoering voor de toekomst en in de continuïteit van de bedrijfsvoering.

Geadviseerd bedrag

De commissie adviseert om het subsidieniveau van 2024 te handhaven.